

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A fejemgyei gazdasági-egylet, iskolatanács és a fejemgyei tanítók egyletének közlönye.

Megjelen minden vasárnap.

A lap ára

hához hordással vagy postán küldve:
Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kréit igtattatik be.

1871. december 24-én.

26. szám.

II. félévi folyam.

A lap szellemi részét illető közlemények „Székesfejérvár” szerkesztőségéhez, — belváros, szt. István-utca 176. — küldendők.

A lap ára, hirdetmények és a hirdetményekérti díjak a „kiadó-hivatal”
Klökner Péter könyvkereskedésében vétetnek fel.

Nyilttérbeni közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési felhívás

„SZÉKESFEJÉRVÁR”

társadalmi hetiközlöny 3-ik és 4-ik félévi, vagyis:
1872-ik évi folyamára.

Lapunk eddigi irányában, jelen alakjában, lehető
érdekes tartalommal jelenend meg.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetések a m. kir. postahivataloknál legelő
nyösebben postakártyán eszközölhetők.

Az előfizetési pénzek Klökner Péter laptulajdonos-
kiadó könyvkereskedéséhez küldendők.

Kérjük az előfizetéseket e hó 26-ig esz-
közölni, hogy a lap; de különösen a czimszalagok
nyomatása iránt intézkedhessünk.

„Székesfejérvár” szerkesztősége.

Zárszó a népnevelési czikkekhöz.

Mivel fejezhetném be a népnevelésről irt cikkeim
illőbben, mint ideviténk im e példabeszédével.

Egy magvető kiméne az ő szántóföldre, hogy
elvetné a magot, és midőn hintené azt, némely esék
az ut mellé és eltapostaték; némely esék a kösziklára
és az égi madarak által felemészteték; némely esék
a tövissek közé és a tövissek elnyomák; némely esék
a jó földbe és kikelvén; némely termett száz annyit,
némely ezer annyit. Ilyen magvető valék én is az em-
beri társadalom terén, hintettem a magvakat, hogy a
társadalomnak hasznos tagokat neveljek, az erkölcs-
telenség, vallástalanság, tudatlanság dudvái helyett
szellemélet virágokat teremsek. Tudom én, hogy az
általam elszórt magvak közül sok esett az erény ös-
vénye mellé s az ezen ösvényen kívül, a bűn utján
járók által eltapostaték; sok esett a részvéltenség kö-
sziklájára, a mely az enyészet zsákmánya lesz; sok
esett a gonosz indulatok, rosz hajlandóságok tövise
közé, a mely elnyomja azokat, hogy virágzásnak ne
indulhassanak s gyümölcsöt ne teremhessenek; de meg
vagyok győződve, hogy igen sok esett jó és termékeny
földbe, a mely száz s ezer annyit fog az emberi tár-
sadalomnak teremni.

Semmi nagy fontosságot nem tulajdonítok egyszeri
cikkeimnek; de hogy ébredni s tenni kezdünk, arról
a ki figyelemmel kíséri a megyei mozgalmakat, kedves
meggyőződést szerezhet magának. Kedves lapunk 23.
számában oly nagyszerű két jelenség tűnik fel, — a
melynek olvastára szívünk magasan doboghat fel, mert
teljesedni látjuk azon reményünket, hogy népünk las-
sanként azon tudatra fog ébredni, miszerint ő nemcsak
testből, hanem lélekből is áll, a melynek műveléséről
gondoskodnia kell, ha azt nem akarja, hogy parlagon
álljon, mint az elhagyott tér. Értem Hoffman István
ur és neje magasztos intézkedését s a pátkai községi
könyvtár létesülését, a melyekhez azt adhatom, hogy
a kis Mohán f. é. áprilben „kölcsonös segélyző-egylet”
alakult, a mely már is több ezer forintot forgat s a
község értelmesebbjei — most olvasó kör és községi
könyvtár felállításán fáradoznak.

A hajnal hasad, okvetlenül viradni is fog, ha többi
községeink is követni fogják e két jeles község
példáját.

Azonban az én általam elszórt magvak befoga-
dására legalkalmasabb talajnak tartom Székesfejérvárt.
Mint e megye fővárosának, neki kell jó példával elő-
menni; ő legyen a tüzhely, a honnan a többi községek
szikrát vihessenek ki; ő legyen a nap, a mely sugarait
kiönti a többi községekre, mert nem elég, hogy fel-

olvasásaink s pohárköszöntéseinkben dagadt kebelrel,
lángoló arczeccal s harsán hangon hirdetjük, hogy itt
koronáztattak s itt temetettek el régi királyaink, hanem
illő, hogy e szent hamvak fölött oltárokat emeljünk
a szeretetnek, humanizmusnak és civilizációnak.

Ha valaki avval állana elő, hogy az ily intézetek
s egyletek létesítése tetemes költségbe kerül s a város
nem képes azokat fizetni: annak egy másik kir. város
példáját fogom tükörként szemé elé tartani.

Zuber József fejérvári és pécsi főispán urnak
hivatalába igatásakor Szauder Antal főreáltanodai
igazgató s városi képviselő Pécsen üdvözlő beszédet
tartott, a melyben többek közt e következők is
olvashatók:

„Pécs városának a közel multban létrehozott művei:
A névelés javára felépült a szép hírnévnek örvendő
nőkolostor s leánytanoda, s ugyanez boldog emlékü
Scitovszky János által szép alapítványon is megaján-
dóztatott. Az 1848-ban beszüntetett joglyceum, —
1855-ben újból visszaállított. A főgymnasiumi épület
a katonaság részéről 1864-ben kiürittetett s a főtiszt.
cziszterezita rend által visszafoglaltatott. — Ez épület
a főt. rend költségén 68000 frton megnagyobbított,
melyhez a város közönsége 4000 frttal s építkezési
anyaggal járult. A Pécs-egyházmegyei hatóság részéről
1856-ban Pécsen tanító-képezde nyitott. 1857-ben
a város közönsége által alreáltanoda alapított, a
mely 1870-ben a város tetemes áldozatával állami
főreáltanodává alakítottatott át. 1858-ban „Rudolfinum”
nevű árvaház alapítottatott s így a már létező székes-
egyházi árvaház mellett ilyenmü két jótékony intézet
van városunkban. 1857—1860-ig a budai és szigeti
külvárosokban új néptanodák emeltettek, a néptanítók
fizetési felemeltettek, az izraeliták 1860-ban diszes
néptanodát emeltek, a város közönsége 1861-ben a
zenetanodát és később 1865-ben a rajztanodát rendezé.
A földgyomrában fekvő nagy kincsét — a mely 900
éven át mitsem kamatozott — a város közönsége egy
millió forintért értékesíti s 500 holdnyi területen büszkén
emelkedik föl a „Pécsbánya-telep,” melyen napról-
napra a legszébb épületek, intézetek, tanodák emelteknek
s a bánya művelés által emelkedik az ipar, a keres-
kedés, a közlekedés, a jólét. — A legutóbbi években
városunk szépítése, az utczák rendezése, kikövezése
ügyében sok történt. 1869-ben épült fel a városi kórház,
melyben 100 beteg nyer ápolást, ugyanazon koroda
mellét állítottatott fel az elaggott pécsi polgárok s polgárnők
számára a sínlők intézete. — Az irlalmasok korodája
nagyobbított, a szegény betegek számára fürdő, a
koroda mellét bonczterem s halottas kamra is épült.
A városi lakosság számára uszodák s fürdők készitettek.
1870-ben a gázvilágítás hozatott be. Mindezen vívmányok
mellét meg kell emlékeznem azon egyletekről, a melyek
résztint a tudományos műveltség, irodalom és nevelészet,
résztint a művészet, — ipar és kereskedelem emelése
érdekében, avagy a vagyonbiztonság javára és ember-
baráti segélyezés céljából alakultak. Ugyanis váro-
sunkban következő egyletek léteznek: tanító-egylet,
főgymnasiumi irodalmi kör, szent Pál társulat, zene
segélyző-egylet, dalárda, dalkör, lövész-egylet, papi-
s néptanítói nyugdíj intézet, legényegylet, betegápoló
s temetkezési-egylet, szegény tanulókat segélyző-egylet,
jogász segélyző-egylet, nő-egylet, izraelita nő-egylet,
pécs-kárász kertészeti társulat, torna- és tüzoltó-egylet,
nemzeti casino, polgári olvasó-kör, takarékpénztár,
hitelbank, kölcsonössegélyző-egylet, consum-egylet, sze-
gények intézete.”

Ilyen Pécs s így méltán elmondható, hogy a mi
németnek Bécs, az magyarnak Pécs. A mely város
lakossága s képviselő testülete ily haladást képes fel-
mutatni, az megérdemli, hogy mintaképül állitass-
sék fel.

Isten látja lelketem, mindezeket nem azért idéz-
tem Pécs városáról, hogy megpirítsam, hanem hogy
hasonló nagy tettek buzdítsam polgártársaimat, tud-
ván azt, hogy a példák vonzanak. Sz. Fejérvár mind

dicső multja, mind műveltsége, mind vagyonságánál
fogva hivatva van arra, hogy magát a legműveltebb
királyi városok sorába felküzdje, ezt pedig csak az-
által érheti el, ha mint mondám e szenteltelt földön
oltásokat emel a szeretetnek, humanizmusnak és civi-
lizációnak.

És én erősen hiszem, hogy találkozni fog férfiu,
a ki megragadja a haladás zászlóját s meglöbögatja
azt, hogy azon lelkesek a kik a közügyek iránt ér-
deklődnek e zászló alá sorakozhassanak; én erősen
hiszem, hogy Sz. Fejérvár lelkes hőlgyei, a kik a
nemzet nagy költőjének oszlopot emeltek, a kik sa-
ját kebelükben jótékony nőegyletet alakítottak s véd-
angyalokként állanak a szegények, elhagyottak s
ügyefogyottak mellett, bátorító s lelkesítő szellemek-
ként fognak ott állani a nemes ügyekért küzdő fér-
fiak oldala mellett is, hogy szemök hevitő sugarával,
ajkuk csengő hangjával s szépségök hatalmával buz-
dítsák az előre törőket s biztosítsák a csüggedőket.

És most leteszem a tollat, talán hosszabb időre,
résztint hogy nézzem az elszórt magvak kikelését,
résztint hogy új erőknél engedjek tért s a viszont-
látásig isten veled kedves olvasó!

Boross Mihály.

Me gy e i.

A megyének f. hó 14-én tartott közgyűlésén meg-
szavazott üdvözlő feliratokat az eredeti szöveg szerint
közöljük.

Nagyméltóságú gróf közös külügyminiszter ur!

Azon nagymérvü politikai átalakulások s tár-
salmi vívmányok közül, melyeknek hazánk vissza-
nyert állami önállósága óta örvendhet, magásra emel-
kedik ki az örvendetes fejedelmi tény, mely szerint
ő csász. és kir. Felsege Nagyméltóságodat a magyar-
oszlák birodalom külügyeinek vezetésére legkegyel-
mesebben meghívni méltóztatott.

Valamint osztatlan örömmel fogadta az egész
haza ez örvendetes fejedelmi tény, melylyel nem
csupán Nagyméltóságod magas személye de az egész
magyar nemzet lön a királyi kegy ez újabb nyilvá-
nulásának részese; — ép ugy a legbensőbb öröm és
bizalom tölti el a mi kebleinket is, mert e legma-
gasabb kitüntetés által újabban megerősítve látjuk
a korszakot alkotó, az államfő s a nemzet közt létre-
jött nemzetközi szerződést, másrészt pedig a koronásfő
s a nemzet közt évszázadok óta eredménytelenül ki-
sérlett benső kiengesztelődés fényes és megnyugtató
zálogának tekintjük ezt.

Örökre emlékezetes leend ez esemény nemzeti
fejlődésünk történetében, és egy új fényes lapra leend
bejegyezve a koronásfő dicsteljes neve, ki a birodal-
om legfontosb ügyeinek vezérlétére Magyarhon szű-
löttét elsőben hívta meg.

De ha már magában a bizalom, s kölcsönös ki-
engesztelődés e félremagyarázhatlan királyi biztosítéka
a legszíntébb örömrésztet kelti fel bennünk, kétsze-
resen jogosult örömlünk a felett, hogy a legmagasabb
kitüntetés azon ünnepelet férfit érte, kiben a fejedelem
a dynastiának hű támaszát, a nemzet a hazafias
érelmü honpolgárt, a szabadelvü párt elveinek követ-
kezetes előharcosát becsülük; kit lángesze, politikai
eszélyessége, s már az átalakulás viharteljes korszak-
kában bebizonyított tántorithatlan hazafiusága, mint
egy küldetészerűleg helyeznek a hatáskör ama ki-
emelkedett polczára, honnét hazánk történelmi jogai-
nak, s a birodalom kötelékében joggal igényelt
fensőségének kifejtését, a kölcsönös együttélésre utalt
társnemzetek méltányos érdekeiknek kielégítését, s
az őszbirodalom nagyságát, dicsőségét s népeinek
boldogságát várja s reméli.

Midőn tehát e megye közönsége magasztalva
Nagyméltóságodnak fényes érdemeit, melyek közt

első sorban tündököl a nemzeti véderő megteremtése, mi által hazánk a vész perczeiben is képesítve lön az eshetőleges jogtalan megtámadások ellen, a birodalomban elfoglalt tekintélyes állásához mért fegyveres erővel szembe szállani, őszinte örömmel üdvözlö Nagyméltóságodat fényes, de gondteljes pályáján, s azon hazafias ohajtásának ad kifejezést, miszerint Nagyméltóságod magas állásában, — a birodalom népei részéről ugyanazon bizalom s raszkodással találkozzék, mely itthon az anyaországban kiérdemelt osz tályrésze volt.

Fogadja Nagyméltóságod szerencse kívánatunk s hódolatteljes tiszteletünk kifejezését, mint megyénk újból alakult bizottságának első nyilvánulását — kegyesen.

Kelt Sz.-Fejérvárott, Fejérmegyének 1871. december 14-én tartott közgyűléséből.

Jegyzette: **Boné Géza,**
Fejérmegye t. főjegyzője.

Nagyméltóságú gróf miniszterelnök úr!

Nagyméltóságodnak f. évi nov. hó 15-én 1720/M.E. szám alatt kelt kegyes leiratából legélelénkebb örömmel értesült e megye közönsége, hogy ő cs. és apostoli királyi Felsége gróf Andrássy Gyulát a felséges uralkodóház miniszterévé és közös külügyminiszterévé kineveztetvén, Nagyméltóságodat f. évi november hó 14-ről kelt legfelsőbb kéziratával a magyar miniszterium elnökévé kinevezni, s a honvédelmi miniszterium ideiglenes vezetésével megbizni legkegyelmesebben méltóztatott.

Ezen örvendetes tény a nemzet minden rétegeiben osztatlan tetszésben részesülvén, Fejérmegye közönsége leirhatlan lelkesedéssel fogadta ő Felsége szeretett fejedelmünknek azon legmagasabb elhatározását, mely Nagyméltóságodat a magyar kormány élére állítja.

Nagyméltóságod multját mindenütt hasznos tevékenység jellemezte, a köz- és társadalmi téren, már magánéletében üdvös, és a nemzeti jólétre beható intézkedési ritka kormányzati tehetséget tüntettek ki, és midőn alkotmányos életünk kezdetén Nagyméltóságod a kormány pénzügyi osztályának vezérévé kineveztetett, ez a közbizalom páratlan nyilvánulásával találkozott.

A pénzügyek átvételével Nagyméltóságod az ország rendezetlen pénzügyi állapotának tisztábazozatala s az állam-gazdaság kezelésében a helyzetet azonnal felismerő legfényesebb lángózt tanúsította, s a még eddig nem létezett első magyar államháztartást állandólag megalkotta.

A valódi hazafiai érdem általános elismerése, s a nemzet azon erős öntudata, hogy Nagyméltóságodban oly államférfiut bir, — ki e megpróbált, de a szenvedések és csalódások által meg nem tört hazában a nemzeti közszellemet oly irányban fogja vezetni, mely mind szellemi, mind anyagi haladásunkat tüzte ki czélul; — Nagyméltóságodnak erőt fognak nyújtani eddigi rop-

pant munkásságának és kitünő erélyének nemcsak fenntartására, de öregbítésére is.

Mi nagy bizalom és benső örömmel vesszük azon örvendetes eseményt, hogy hazánk belügyi kérdéseinek végleges rendezése és szerencsés megoldásában Nagyméltóságodat látjuk vezéricsillagként előttünk járni.

Ismerve azon határozott akaratot és tiszta hazafiai buzgalmat, mely Nagyméltóságodat a közügyek vezetésében tündökölteti, Fejérmegye közönsége minden időben a fennálló törvényeknek hódolva, kétszeres erővel fog küzdeni Nagyméltóságod vezérlete alatt alkotmányosan kezdeményezett állami átalakulásunk nagy művének végrehajtásában, és a rendelkezésére álló szellemi és anyagi erejéhez képest annak kellő sikerhez juttatásához járulni és Nagyméltóságodat mindig támogatni kész leend.

Fogadja Nagyméltóságod üdvözetünk és kiváló tiszteletünk őszinte kifejezését.

Kelt Székesfejérvárott 1871-ik évi december hó 14-én tartott bizottsági közgyűlésünkől.

Jegyzette: **Lovász Sándor,**
2-od aljegyző.

Gazdasági.

Méltóságos gr. ZICHY NÁNDOR urnak a fejérmegyei gazdasági egylet tisztválasztó közgyűlésén tartott megnyitó beszéde bővebb kivonathban.

Tisztelt közgyűlés!

Mi lehet elnöki felszólamlásomnak tárgya. Jelezni helyzetünket, ebből következtetni teendőinket.

Kétféleképp érhetnénk ezt. Lehet a feladatunk szűkebb körű ha az ezen egyletre szorítokzik, annak tevékenységére a multban és a jövőben. A másik tágabb, az a megye gazdasági érdekeit foglalja magában.

Nem felelnék meg hivatásomnak, ha ezek egyikét vagy másikat mellőzném.

Igy fogván fel egyelőtt hivatását, annak egy messzebb kiható érdeket tulajdoníthatunk. Ezen feladattal szemben érzem leginkább gyengeségemet. Bár tulajdoníthatnék magamnak oly tekintélyt, a minő ezen egylet elnökét megilletné, és a minőt a kérdések fontossága igényelne.

Magyénk ezelőtt még néhány évtizeddel a virágzóbbak egyike volt. A természettudomány értékesítését, socialis életünk korszerű fejlesztésével ki tudtuk egyeztetni. Ezen viszonylagos jólétet földrajzi fekvésünknek és mivélődési fokunknak köszönhetünk. Nagyobb gyári iparral, nagyobb vállalatokkal kapcsolatos gazdaságokat nem bírtunk. Gazdaságunk, jólétünk alapjai eddigelé fölülte egyszerűek, és természetesen valának. A mit ma bírnak, az mind földünk kősep de biztosabb termelési képességének birtok viszonyaink ez időszak szerencsés arányának; — földrajzi fekvésünknek, mely a fogyasztás nagyobb piacaihoz közelebb ejtett; magának a lakosság miacveltségi fokának és a viszonyokkal kiengesztelődött

békés indulatának; kitartó munka, és fejlődöttebb viszonyoknak vivmánya volt. Így egy bizonyos — ha nem is feltünő — jólétnek örvendünk. A földnek tökéértéke ezen viszonylagos stabilitas ipar, és vagyonosság mellett, jövedelméhez aránylag mindenkor nagyobb volt, mint egyebütt.

Mindezek lényegileg nem változtak, mégis megyénk jelenlegi gazdaságának állapota viszonylag szerényebb a multnál. Az általános fejlődés, és abból eredő jobblétben részesültünk ugyan mi is, — de míg mások utolérték és elhagytak, alig bírnak ma már a kor-igényeinek megfelelni.

Ha másokhoz viszonyítjuk helyzetünket, észlelhetjük, hogy a midőn eddig a közforgalomtól elzárt vidékek vasutak által nyertek áruknak piacot és kelendőséget; nálunk azon egy vonal, mely felvidékünket rónaságunkkal összekötöni, ennek tüzelő anyagot és munkáskezeket, annak munkát, és piacot lett volna hivatott szerezni, a sz.-fejérvár-símontornyaszegzárdi-vonal azok sorából kizárattott, melyeknek a törvényhozás ajtajánál kopogtatni szabad volt. Azon vonal, mely a nagy continentalis piacokkal legközelebbi összeköttetésbe hozhatott volna, a fejérvár-győr-bécsi, stratégiai tekintetek és a kormány ellenőrzete, és befolyásának tehetetlensége mellett versenyző társulatoknak lön martaléka, s csaknem termékletlenné tétetett miránk nézve.

Ha más vidékeken czukor és szeszgyárak keletkeztek, bányák nyitattak, értők irtattak és termékeny szántóföldekké alakítottak át, ha új mivélési ágak honosítottak, a kender-, dohány-, selyem-tenyésztés, a méhészet stb. virágzásnak indult; nálunk ily nagyobb szerű átalakulást nem észlelhetni, sőt ellenkezőleg a szeszgyártás háttérbe szorult, az állattenyésztés és hizlalás nem fejlődik, szemtermelésünk arányában. — A legjelentékenyebb terjeszkedés a rétek és legelők, s ugar és takarmány rováására a nemes vetemények előnyére történt. Imitt-amott költséges befásítás, töltés és s vízlecsapolási munkálatokkal találkozunk.

Iparunk ezen semleges stagnatiója azonban, hogy korántsem az ipar, és vállalkozási szellem hiányának tulajdonítandó: az a dolog természetéből ered. A természet inkább ily egyszerűbb gazdálkodásra utalt. — Alig lesz körünkben valami nagyobb vállalkozás, valami excentricus tényező feltalálható, mely egyszerre kiragadhatná gazdasági fejlődésünk csendes köréből.

Nincs tehát mit csodálni, ha midőn egyebütt a föld jövedelme, részint a megnyitott közlekedés, részint a változott gazdasági viszonyok tekintetében kétszeresített, és sokszoroztatott; nálunk alig nevelkedett a termények áremelkedése és az üzleti tökéérték arányában.

Az adó terhe azonban ugyanaz maradt nálunk is mint egyebütt; és ezen adó, ha a cataster életbeléptetésekor nem volt kiváltságos irányunkban, hanem bizonyosan nyomasztó, úgy az jelenleg aránytalan, és igazságtalan. Mi pedig azon vasuti kamatbiztosításokhoz; azon kölcsönökhöz, azon dézsma váltásigokhoz stb., — ezen adóarányában járulunk annélkül, — hogy azok arányszerű jótéteményeit élveznénk. Micsoda azután,

Asszony! Ne beszélj ilyen bolondokat. — Ez az én személybiztonságom elleni merénylet volna. — Ismered őket?

Nem!

Hogyan néznek ki?

Az egyik hosszú a másik rövid, — mindegyiknél egy hosszú szakácskés volt.

No azoktól ne félj. — Azok aligha nem a vaczakos komához mennek disznót ölni — most hizlatt.

Bolond vagy te. — Ne felel a kaputrakod. — Eredj láss a dolgod után, se fa, se kenyér itthon. — Te bizony ha egyszer disznótörrel jössz, hetet-havat összeviszsz hadarsz álmodban. — Nekem csak a bajt szerzed. — Azután meg gondoskodj egy kis karácsonyi és újévi ajándékról.

Az nem a te dolgod. — Adtam én minden olvasómnak már „Előfizetési felhívást.”

Boldogságom.

Minden vágyam, minden álmod!

Betöltöd te akkoron,

Hogyha az ég hozzám csatol

S enyim lesz kis angyalom?

Egy áldás lesz gondolatom,

Boldogság az életem,

Végtelen üdv, égi gyönyör,

Ha itt pihensz keblemen,

Körülfontom két karommal

Azt a sugár derekad,

Elboritom forró csókkal

Kedves piros ajakad.

Áldom azt a pillanatot

A mely hozzád vezetett;

Hálásan imádom Istent,

A ki nekem teremtett.

Mert hisz azt a boldogságot,

Mit te adtál én nekem;

Nem adta meg — s nem is adja

E világon senki sem.

Cs. K.

TÁRCZA.

Álom-élet.

(Végo.)

Kedves öcsém! — Ugy látszik a mai nap fáradaimai ismét kimeríték erődöt, s attól tartok, hogy álmos leszsz, pedig a te álmod ébrenlét, az ébrenlét pedig halálod, azért hát szedd össze erődöt, és jöjj velem még egy rövid utra.

Nézd a megyeházán nemzeti szín lobogó leng, ez bizonyosan azt jelzi, hogy egyiknek ki a másiknak befelől áll a rudja, vagyis hogy a megyének két végzetes M. betűje ismét harczban áll egymással, azaz nevén nevezve a gyermeket, — „restauratio” leend.

Ilyenkor a kisek a nagyokkal, a barnák a fehéttel iszonyu harczot vívnak. — Szembeáll horvát a némettel. — A szücsök a vargáktól eltérő irányt követnek. — A méssz öl számra két — nápolyi selymet fa hattyu prémmel árulnak. — Udvari emberek hordják szét a lovászok közt is a reggelit, mely szavazó lapból áll. — Hegyzen völgyön tart a dáridó Mocsonoktól Déssig. — Dani tshemester tartja kezében az igazság gyeplőjét, s ha néha madaras jó kedvében találják, úgy elkukoricászik a tótokkal, hogy Sáara néniénk is könnyezik örömeben. — Kün a megyében Csákvárnál Rozgonyi hadteste áll, berényi lovasokkal Lőrincz barát küzd ellene. — A régi budai vámnál Gara szervezkedik, várva, hogy Károly is kiszolgáltatja az illető mennyiségű rácz-ürmöt. — Sárbogárdon a huszárok készülnek attaque ra. Moórott pedig nagy (gross) ingerültséget kelt a szolgabíró. A központból

Pály vonul ki a horvátok és tótok ellen. — Csontos erős emberek vannak a somogyi, zalai, sárközi, árvai, tassi, kassai, és béli önkéntesek közt. — A molnárok közreműködnek a hajósokkal. A kovácsok, — csapók megesküdték, hogy nem engedik e megyének egy fát sem elveszni, s az tudja legjobban, a ki tapasztalta, hogy bizony sokszor fűjt az a Bot(ocs)ka, — melylyel Salamon eldöngette ellenfelüket. — A farkasok is ott barkácsolnak egy kövérnek nevezett sovány kövesi ember körül. Az egész komédiához pedig a zigány huzza azt a szomorú nótát, mely Messz Léni végtiszteletere Rózsza(völgyi) Dienes által szerkesztve Balogsüti Hollosy László által a különféle megyei restauratiók alkalmával eljátszatott.

Ez itt a „Vörösmarty-tér.” — Azt a megingathatlan érezembert, ki nyáron bundában, télen meg sapka nélkül egyiránt túrni kénytelen a nap forróságát és a siberiai hideget, most is Korlátok közt fogva tartja a „Vörösmarty-kör,” — mely évente hivatalból háromszor éleszti fel a nagy költő emlékét, kinek művei halom számra hevernek, nem ugyan a jobbmódu polgárság asztalán, hanem Klökner és mások könyvkereskedésében. Ott tovább van a „Vörösmarty-csárda” oda menj, ott még a tudományból valami ragadhat reád, ott lévén a tóvárosi olvasókör helyisége is, kiket te tudom nehezen ismersz, mert téged csak nyáron, akkor is a kertben, a nagy szilvafa alatt lehet látni. —

Bemennék, de nem merek ettől a nagy fehér kutyától, — megharap.

Ne félj! Az nagyon szelid állat — „közbiztonsági közeg.” — Nappal rá se hunyorít az emberre, hanem éjjel személyválogatás nélkül hazá kíséri, a részeg és józan embereket, ezért jó fizetése jár, mely rendszeresítve van. Ellenőrül egy hosszú sovány vicsla van melléje rendelve.

No! — Mi az!

Kelj fel, ne aludj annyit, — már keresett ma suszter, szabó, nyomdász, meg még valakik. — Azt mondták, hogy leszlik orrod, füled — — — osz felapritanak, megpörkölnék, megesznek, aztán — — —

Nos, mit aztán?

Hát aztán megint megesznek.